

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ

Затверджено
Вченою Радою ДДМА
Протокол №10 від 24.05.2022

КОНЦЕПЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

**за спеціальністю 073 «Менеджмент»
галузі знань 07 «Управління і адміністрування»
на початковому рівні (короткий цикл) вищої освіти**

м. Краматорськ, 2022 р.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Актуальність. Більшість підприємств Північного Донбасу, як одного з розвинених промислових районів України, відчувають велику потребу у фахівцях з менеджменту, зокрема, у виробничій сфері. Загальна потреба підприємств та організацій регіону у кваліфікованих менеджерах перевищує 100 осіб на рік. Цей фактор, разом з структурними перетвореннями в економіці та реструктуризацією підприємств України обумовлює стабільний попит на фахівців в сфері менеджменту, які володіють сучасним інструментарієм, технологіями менеджменту та вміннями здійснювати організаційно-документаційне забезпечення процесів управління. Тому підготовка таких фахівців повинна здійснюватися на основі тісного зв'язку вузу з провідними промисловими підприємствами. Це питання особливо гостро стоїть на порядку денному розвитку машинобудівного комплексу Донбасу. Ґрунтуючись на побажаннях керівництва великих промислових підприємств, таких як ПрАТ «НКМЗ» (Ново-Краматорський машинобудівний завод, м. Краматорськ), ПАТ «ЕМСС» (Енергомашспецсталь, м. Краматорськ), ТОВ «Корум Дружківський машинобудівний завод» (м. Дружківка), ПАТ «ДМЗ» (Дружківський машинобудівний завод), ПАТ «ВЕСКО» (м. Дружківка) для здійснення ефективного менеджменту потрібні фахівці високого рівня підготовки, які володіють сучасним управлінським мисленням та відповідними фаховими компетентностями з урахуванням вимог ринку праці, ініціативні та здатні супроводжувати управлінську діяльність, навчатися. Такому рівню підготовки менеджерів відповідає освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого бакалавра.

Незважаючи на те, що в Донецькій області практично немає незаповнених місць працевлаштування випускників, існуючі робочі місця в середній ланці керівництва підприємств (організацій) заповнюються фахівцями, які мають вищу освіту за суміжними економічними спеціальностями, а іноді й технічними спеціальностями, що створює потребу в їх перепідготовці. Підготовка спеціалістів початкового рівня (молодших бакалаврів менеджменту) в жодному навчальному закладі Донецького регіону не здійснюється.

Все це створює об'єктивні передумови необхідності організації підготовки молодших бакалаврів за спеціальністю «Менеджмент» в Донбаській державній машинобудівній академії. У рамках спеціальності Менеджмент на задоволення потреб машинобудівних підприємств регіону введена низка дисциплін, які враховують саме потреби промислових підприємств: найбільш гострими для роботодавців є проблеми знання фахівцями питань організації виробництва, наявність умінь організувати та супроводжувати діяльність керівника, забезпечувати ефективний

документообіг, використовувати новітніх інформаційних технологій, а також застосовувати та розвивати soft-skills.

Місія кафедри менеджменту - фундаментальна підготовка управлінців, менеджерів для організацій та підприємств, здатних ініціативно реалізовувати свій творчий потенціал у професії та бути гідним прикладом лідерства для колег і однодумців. Головним завданням кафедри є підготовка висококваліфікованих фахівців управлінського профілю на принципах міжнародної мобільності з розумінням особливостей функціонування світових тенденцій і досконалим знанням способів розв'язування складних управлінських завдань і проблем, які здатні приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері управління або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в умовах невизначеності, готових до активної творчої професійної і соціальної діяльності; які прагнуть самостійно здобувати нові знання, контролювати і корегувати зроблене та здатні вирішувати дослідницькі й управлінські завдання та проблеми функціонування економічних систем різного рівня; вміють оцінювати історичні і сучасні процеси, проблеми в житті країни, тенденції світового розвитку; мають високі моральні якості (в тому числі дотримуються кодексу професійної етики); володіють навичками організаторської та управлінської діяльності; вміють ухвалювати професійні рішення з урахуванням соціальних і економічних наслідків.

Кафедра веде плідне співробітництво з багатьма промисловими підприємствами Донбасу, які є основними потенційними замовниками та споживачами випускників кафедри. Для підвищення професійної підготовки та придбання навиків практичної діяльності студентів організовані філії кафедри «Менеджмент» на ПрАТ «НКМЗ», ПАТ «ЕМСС». В співробітництві з фахівцями ПрАТ «НКМЗ» склався та розвивається науковий напрямок, який пов'язаний з розвитком регіональної школи стратегічного корпоративного менеджменту.

Призначення концепції освітньої діяльності. Концепція освітньої діяльності (далі по тексті – Концепція) є програмним документом ДДМА, що визначає політику ЗВО з підготовки молодших бакалаврів у галузі знань 07 «Управління і адміністрування» зі спеціальності 073 «Менеджмент». Це керівний документ для освітньої діяльності всіх структурних підрозділів і осіб, які організують і здійснюють навчально-виховний процес з підготовки фахівців у сфері менеджменту.

Концепція освітньої діяльності розроблена з метою встановлення стратегічних цілей, принципів і завдань для підготовки конкурентоздатного молодшого бакалавра менеджменту.

Концепція спрямована на створення системи діяльності Академії, яка здатна задовольняти встановлені і передбачені потреби окремої особи та суспільства, держави і спирається на такі основні позиції:

1. До вирішення проблем якості освіти постійно залучаються всі учасники навчально-виховного процесу (викладачі, науковці, студенти).
2. Всі учасники навчально-виховного процесу задіяні в системі мотивації якості освіти.
3. Утвердження в освітньому процесі принципів студентоцентризму і наближення навчання та виховання до стандартів, що будуть сприяти максимальному саморозвитку і самореалізації особистості впродовж життя.
4. Освітня діяльність ґрунтується на сучасних інноваційних технологіях навчання.
5. Діє постійний механізм актуалізації змісту навчання.
6. Для кожної дисципліни чітко сформульовані засоби діагностики та очікувані результати навчання.
7. Уся діяльність Академії орієнтується на вимоги внутрішнього та зовнішнього ринків праці щодо випускників, які мають відповідну професійну компетентність, ціннісну орієнтацію, соціальну спрямованість.
8. В ДДМА постійно підвищується якість кадрового забезпечення всіх напрямків діяльності, перш за все, навчального процесу та наукових досліджень.
9. Діє система моніторингу якості підготовки фахівців на підставі об'єктивних та вимірюваних показників якості освітньої діяльності та забезпечувальних процесів.

Отже, основними принципами реалізації Концепції визначено такі: інноваційність; системність та неперервність освіти; фаховість; науковість; корпоративне партнерство; студентоцентризм; публічність; мобільність.

Критерієм ефективної підготовки молодших бакалаврів менеджменту мають бути рівень теоретичної та практичної готовності до самостійної відповідальної професійної діяльності та активна життєва позиція.

Освітня діяльність Донбаської державної машинобудівної академії ґрунтується на Проекті Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 роки; Стратегії інноваційного розвитку України на період до 2030 року; основних положеннях Стратегії соціально-економічного розвитку Донецької області до 2027 року; результатах реалізації Програми стратегічного розвитку Донбаської державної машинобудівної академії на 2010-2020 роки; Законі України «Про вищу освіту»; Законі України «Про фахову передвищу освіту»; Законі України «Про наукову і науково-технічну діяльність», Статуті ДДМА, Положенні про організацію освітнього процесу академії, Правилами

внутрішнього розпорядку академії та іншими нормативно-правовими актами. Місією ДДМА є:

1. Підготовка творчих, висококваліфікованих і конкурентоспроможних кадрів для підприємств регіону і України.
2. Підготовка креативних фахівців в галузі технічних, природничих та суспільних наук для вирішення актуальних наукових питань та прийняття інноваційних рішень на національному та світовому рівні.
3. Створення освітньо-виховного середовища для розвитку і становлення гармонійних особистостей, свідомих громадян України і цивілізованого світового простору.

Код та найменування спеціальності - 073 Менеджмент

Рівень вищої освіти: за Національною рамкою кваліфікацій (НРК) України – 5 рівень.

Орієнтований перелік спеціалізацій та освітніх програм

Освітньопрофесійна програма «Менеджмент».

Загальний обсяг у кредитах Європейської кредитної трансфернонакопичувальної системи та строк навчання – 120 кредитів ЄКТС, один рік 10 місяців

Професійні стандарти, на дотримання яких планується спрямувати навчання (в разі наявності). Стандарт вищої освіти України початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» не затверджений.

Перелік основних компетентностей, якими повинен володіти здобувач вищої / післядипломної освіти:

Інтегральна компетентність Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів соціальних та поведінкових наук, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі

знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 5. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях

ЗК 6. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК 1. Розуміння принципів і норм права та здатність використання їх у професійній діяльності.

СК 2. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

СК 3. Здатність використовувати сучасні управлінські інструменти та технології для вирішення типових спеціалізованих задач професійної діяльності.

СК 4. Здатність управляти підрозділом та налагоджувати необхідні комунікації в процесі управління.

СК 5. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

СК 6. Здатність планувати, аналізувати, контролювати та оцінювати власну роботу та роботу інших працівників.

СК 7. Здатність планувати та управляти часом (тайм-менеджмент).

СК 8. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію під час вирішення професійних задач.

СК 9. Здатність проводити економічні розрахунки.

СК 10. Розуміння принципів психології та використання їх у професійній діяльності.

СК 11. Здатність застосовувати правила оформлення управлінських (організаційно-розпорядчих) документів.

Орієнтований перелік професійних кваліфікацій, які планується надавати Працевлаштування на підприємствах будь-якої організаційно-правової форми (комерційні, некомерційні, державні, муніципальні), у яких випускники працюють як помічника керівника, референта з основної діяльності, секретаря адміністративних органів, інспектора з контролю за виконанням доручень, інспектора з кадрів, організатора з персоналу, техника з підготовки виробництва, агента з постачання тощо.

Фахівець підготовлений до роботи в галузі економіки за Національним класифікатором України: «Класифікатор видів економічної діяльності» ДК 009:2010:

Для різних галузей економіки України

Фахівець здатний виконувати зазначені професійні роботи за Національним класифікатором України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010:

1229.7 Завідувач відділу

3436 Помічники керівників

3436.1 Помічник керівника підприємства (установи, організації)

3436.2 Помічник керівника виробничого підрозділу

3436.2 Помічник керівника іншого основного підрозділу

3436.3 Помічник керівника малого підприємства без апарату управління

3436 Референт з основної діяльності 3439

Фахівець.

Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання

- наявність повної загальної середньої освіти
- умови вступу визначаються Правилами прийому до Донбаської державної машинобудівної академії, розробленими на основі Умов прийому до закладів вищої освіти, затверджених Міністерством освіти і науки України для року вступу.

Порядок оцінювання результатів навчання:

Усне та письмове опитування, тести, презентація наскрізних проектів; захист аналітичних звітів, оцінка рефератів та есе; захист розрахункових та розрахунково-графічних робіт тощо.

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни або наукової роботи; мінімальний пороговий рівень оцінки визначається за допомогою якісних критеріїв і трансформується в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали: 90-100%, 75-89%, 55-74% та «менше 55%».

Атестація випускників освітньої програми «Менеджмент» спеціальності 073 «Менеджмент» проводиться у формі кваліфікаційного іспиту зі спеціальності та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня молодшого бакалавра із присвоєнням кваліфікації «молодший бакалавр з менеджменту».